

Znanstveno-stručni skupovi

Scientific-Professional Meetings

77. znanstveno-stručni simpozij o infektivnim bolestima s međunarodnim sudjelovanjem "Infekcije u kirurških, neuroloških i imunokompromitiranih bolesnika" Koprivnica, 10. – 12. lipnja 2010.

Od 10. do 12. lipnja 2010. godine održan je u Koprivnici 77. znanstveno-stručni simpozij Hrvatskog društva za infektivne bolesti (HDIB) Hrvatskog liječničkog zbora na temu "Infekcije u kirurških, neuroloških i imunokompromitiranih bolesnika".

Tijekom trodnevnog simpozija održano je preko 30 stručnih i znanstvenih izlaganja kolega iz cijele Hrvatske među kojima je bio zavidan broj ne samo infektologa, već i uvaženih kolega suradnih nam struka – epidemiologa, mikrobiologa, internista, kirurga, neurologa, radiologa, kao i medicinskih sestara. Prvog dana sastanka koji je održan u edukacijskom centru Opće bolnice "Dr. Tomislav Bardek" u Koprivnici upriličeno je i svečano otvorenje s bogatim kulturno-umjetničkim programom u Pučkom otvorenom učilištu smještenom u zgradi popularnog "Domoljuba", središtu kulturnog života grada Koprivnice.

Stručni dio simpozija obuhvatio je izlaganja vrlo različite tematike, poput infektologije imunokompromitiranih bolesnika (doc. dr. sc. Ljiljana Perić, KBC Osijek), racionalne empirijske antimikrobne terapije u jedinici intenzivnog liječenja (mr. sc. dr. Vesna Mađarić, OB Koprivnica), antibiotske perioperativne kemoprofilakse (dr. Dražen Curman, OB Koprivnica), hospitalne infekcije kirurških i neuroloških bolesnika (mr. sc. dr. Zdravko Andrić, OB Požega), bolničke infekcije u jedinici intenzivnog liječenja (prof. dr. sc. Boris Dželalija, OB Zadar). Veoma je zanimljivo bilo izlaganje prof. dr. sc. Alemke Markotić iz Klinike za infektivne bolesti (KIB) "Dr. Fran Mihaljević" iz Zagreba koja nas je predavanjem na temu "Rizici za bolničke infekcije uzročnicima treće i četvrte razine biosigurnosti" uvela u svijet bioterorizma i prijetecg rizika infekcija visokokontagioznim patogenima.

Obradene su i zanimljive interdisciplinarne teme, poput dijabetičkog stopala (prof. dr. sc. Nikola Bradarić, KBC Split), infekcije ortopedskih implantata (dr. Sanja Zember, OB Varaždin), infektivne spondilopatije (dr. Nenad Somun, Klinika za traumatologiju Zagreb), liječe-

nje i profilaksa infekcija u bolesnika s opeklinama (dr. Rok Čivljak, KIB "Dr. Fran Mihaljević", Zagreb).

Korisna su bila i predavanja na temu infekcija uzrokovanih s MRSA: o smjernicama za profilaksu i liječenje (prof. dr. sc. Smilja Kalenić, KBC Zagreb), novostima u peroralnoj terapiji (prof. dr. sc. Arjana Tambić Andrašević, KIB "Dr. Fran Mihaljević", Zagreb), kontroli MRSA u domovima za starije i nemoćne osobe (dr. Vlatka Janeš Poje, bacc. ms. Snježana Vuljak, OB Koprivnica) i druga. O endemskom problemu krpeljnog meningoencefalitisa u podravskom kraju izlaganja su imale dr. sc. Oktavija Đaković Rode (KIB "Dr. Fran Mihaljević", Zagreb) i mr. sc. dr. Ljiljana Mišić Majerus, umirovljena dugogodišnja voditeljica Odjela za zarazne bolesti OB "Dr. Tomislav Bardek" u Koprivnici.

Bilo je i zanimljivih prikaza pojedinačnih slučajeva koji nam uvijek služe kao korisna poduka o rijetkim kliničkim entitetima koji se mogu pojaviti i u našoj svakodnevnoj kliničkoj praksi. Prof. dr. sc. Biserka Trošelj Vukić iz Klinike za infektivne bolesti KBC Rijeka dala je zanimljiv prikaz izolirane aspergiloze mozga u imunodeficientnog bolesnika s Rendu-Osler-Weberovom bolešću dok je dr. sc. Klaudija Višković, radiologinja iz KIB "Dr. Fran Mihaljević" s radiološkog aspekta prikazala problem imunorekonstruktivnog sindroma (IRIS) u HIV-om zaraženih bolesnika.

Ravnateljica Muzeja grada Koprivnice Draženka Jalšić Ernečić održala je predavanje iz povijesti medicine na temu epidemija kuge na području Koprivnice i Podravine što je bio dobar uvod i u društveni dio programa stručnog simpozija.

Posebnu pohvalu za organizaciju ovog stručnog skupa valja uputiti organizatorima domaćinima na čelu s mr. sc. dr. Vesnom Mađarić, voditeljicom Jedinice samostalne djelatnosti infektologije Opće bolnice "Dr. Tomislav Bardek" u Koprivnici te dr. Vlastom Janeš Poje, voditeljicom Jedinice za mikrobiologiju Zavoda za javno zdravstvo Koprivničko-križevačke županije. U ovo vrijeme recesije i financijskih poteškoća domaćini su se potrudili obogatiti ovaj stručni sastanak i društvenim programom koji je uz već spomenuto svečano otvorenje uključio i razgledanje kulturno-povijesnih znamenitosti grada Koprivnice, kao i izlet u Hlebine, kolijevku naivnog slikarstva.

Sudionici simpozija i najstariji živući slikar-naivac Ivan Večenaj za posjeta njegovoj galeriji u Goli

Sviju se osobito dojmio susret s najstarijim živućim slikarom naivcem, gospodinom Ivanom Večenaj koji nas je ugostio u svom domu i u ugodnom druženju ispričao povijest razvoja naivnog slikarstva u Podravini s detaljima iz zlatnog doba ovog likovnog pravca koji je 60-ih i 70-ih godina prošlog stoljeća oduševio cijeli svijet.

S ugodnim sjećanjima na ovo iznimno druženje u Podravini s nestrpljenjem očekujemo naš idući sastanak.

Prof. dr. sc. Tatjana Jeren
predsjednica Hrvatskog društva za infektivne bolesti HLZ-a

Rok Čivljak, dr. med.
tajnik Hrvatskog društva za infektivne bolesti HLZ-a

Okrugli stol na temu "Uloga i značaj infektologa u županijskoj bolnici"

Dana 11. lipnja 2010. godine u sklopu 77. znanstveno-stručnog simpozija Hrvatskog društva za infektivne bolesti (HDIB) HLZ održanog u Koprivnici od 10. – 12. lipnja 2010. godine održan je i okrugli stol na temu "Uloga i značaj infektologa u županijskoj bolnici". Ovu raspravu inicirao je Upravni odbor HDIB potaknut primjedbama brojnih kolega iz županijskih bolnica i Klinika o sve težem položaju infektološke struke. Naime, u posljednje vrijeme zbog kadrovskih i organizacijskih manjkavosti nije više moguće na svim infektološkim odjelima osigurati adekvatnu infektološku službu i zbrinjavanje bolesnika s infektivnim bolestima na svim razinama. Neposredni povod ove rasprave bila je i revizija "Pravilnika o minimalnim uvjetima u pogledu prostora, kadra i medicinsko tehničke opreme za obavljanje zdravstvene djelatnosti" na koji je predsjednica HDIB prof. dr. sc. Tatjana Jeren uputila stručno mišljenje i primjedbe ministru zdravstva i socijalne skrbi dr. Darku Milinoviću 29. ožujka 2010. godine, a

koje se odnose na pojedine stavke iz tog Pravilnika koje se odnose na infektološku djelatnost. Iz prijedloga tog Pravilnika uvidjelo se da zakonodavac, a i šira medicinska javnost, još uvijek neopravdano, ne poznavajući problem, marginaliziraju infektološku službu, ne pridajući joj značaj koji bi trebala imati u svim medicinskim ustanovama, s ciljem sprječavanja, dijagnostike i liječenja infektivnih bolesti.

Svjesni teške ekonomske situacije u zemlji, pa tako i u zdravstvu, Upravni odbor HDIB pokrenuo je raspravu na ovom okruglom stolu o svim navedenim pitanjima nakon koje je donio visoko profesionalno i stručno utemeljene zaključke u cilju stvarne racionalizacije troškova u zdravstvu, poštujući pritom barem osnovna načela organizacije suvremene infektološke djelatnosti kakva se provodi u svijetu.

U ovom broju Infektološkog glasnika prenosimo zaključke usvojene na ovom okruglom stolu koji su dio pisma upućenog Hrvatskoj liječničkoj komori i ministru zdravstva dr. Darku Milinoviću.

Zaključci okruglog stola "Uloga i značaj infektologa u županijskoj bolnici" održanog 11. lipnja 2010. u Koprivnici

Nikola Bradarić, Ljiljana Betica-Radić, Rok Čivljak, Boris Dželalija, Ilija Kuzman, Vesna Mađarić, Ljiljana Perić, Biserka Trošelj-Vukić

Moderator: prof. dr. sc. Tatjana Jeren

Nakon izlaganja gore navedenih sudionika Okruglog stola i javne rasprave po svim točkama, a u cilju suvremenog i profesionalnog organiziranja i provođenja infektološke djelatnosti u županijskim bolnicama/klinikama u Republici Hrvatskoj, Hrvatsko društvo za infektivne bolesti HLZ donosi slijedeće zaključke:

1. **Minimalni uvjeti glede prostora.** Vezano uz predviđeni prostor za organizaciju infektološke službe u bolnicama i Klinikama potrebno je osigurati
 - a) najviše 2 postelje po sobi uz obvezni sanitarni čvor,
 - b) barem 2 jednokrevetne sobe po odjelu (zbog mogućnosti izolacije etiološki različitih infektivnih bolesnika),
 - c) izdvojeni prostor za dječje krevete (uz mogućnost boravka roditelja uz dijete),
 - d) posebnu polikliničko-konzilijarnu ordinaciju, dnevnu bolnicu i čekaonicu za službu infektologije,
 - e) osigurati posebne Jedinice za intenzivno liječenje infektoloških bolesnika i mogućnost izolacije bolesnika s visokokontagioznim infekcijama, barem u Klinikama (Osijek, Rijeka, Split, Zagreb),
 - f) osim za jedinice intenzivnog liječenja, osigurati odgovarajući predtlak/podtlak s određenom fil-

tracijom zraka i na odjelima za liječenje imuno-kompromitiranih infektoloških bolesnika u Klinikama (Osijek, Rijeka, Split, Zagreb).

2. **Minimalni uvjeti glede osoblja.** Kako infektološka djelatnost podrazumijeva i internističku skrb o odraslim bolesnicima kao i pedijatrijsku skrb o bolesnoj djeci potrebno je sukladno internističkim odnosno pedijatrijskim normativima osigurati i normative za infektološku djelatnost:

- 1 infektolog na 6 stacionarnih bolesnika odnosno djece,
- 2 medicinske sestre na 8 odraslih bolesnika (odnosno 2,4 sestre na jedno dijete do 7 godina starosti, itd. sukladno ostalim točkama Pravilnika).

3. **Organizacija službe.** Budući su infektološki bolesnici najčešće akutni (preko 90 %), a mnogi s hitnim stanjima, s vrlo brзом dinamikom razvoja bolesti, neophodan je:

- a) stalni stručni nadzor specijaliste infektologa u bolnici tijekom 24 sata (dežurstvo),
- b) samo na odjelima gdje to zbog nedostatka kadra trenutno nije moguće, pribjeći "pripravnosti" kao nužnoj privremenoj mjeri.

U planiranju kadrova, opreme i organizacije službe uzeti u obzir da osim brige za stacionarne bolesnike, infektolozi rade svakodnevno u:

- a) ambulantno-polikliničkoj službi za akutne/hitne infektološke bolesnike,
- b) dnevnoj bolnici za infektološke bolesnike,
- c) subspecijalističkim ambulantama (hepatalna, spolnoprenosive i urogenitalne infekcije, parazitolška,...)

- d) konzilijarnoj službi na svim odjelima zdravstvene ustanove gdje se pojavi infekt,
- e) voditelji su ili barem članovi Povjerenstva za lijekove (promotori **racionalne** primjene antimikrobne terapije u bolnici gdje su moguće *ogromne uštede!*),
- f) voditelji ili barem članovi Povjerenstva za bolničke infekcije,
- g) dodatno opterećenje u turističkim mjestima za vrijeme sezone.

Zaključak:

Iz svega gore navedenoga Hrvatsko društvo za infektivne bolesti HLZ smatra kako se u svim županijskim odjelima/klinikama infektološka služba mora organizirati uz minimalni uvjet da u službi rade **najmanje 4 specijalista infektologa** kako bi se sve službe mogle adekvatno voditi: najmanje 2(3) specijalista infektologa za stacionar, 1 za dnevnu bolnicu i polikliniku (ambulantu) te 1 za aktivnosti različitih povjerenstava (Povjerenstvo za lijekove, bolničke infekcije,...). U tom slučaju bi se moglo organizirati 24-satno dežurstvo kao jedini odgovarajući oblik rada infektološke službe čime bi se izbjegle stručne pogreške i nepotrebni sudski sporovi.

U Koprivnici, 11. lipnja 2010.

Prof. dr. sc. Tatjana Jeren
predsjednica Hrvatskog društva za infektivne bolesti HLZ-a
Rok Čivljak, dr. med.
tajnik Hrvatskog društva za infektivne bolesti HLZ-a

Upute autorima

Infektološki glasnik objavljuje uvodnike (važna znanstvena i stručna događanja), izvorne stručne i znanstvene članke, prethodna priopćenja, pregledne članke, izlaganja sa znanstvenog skupa, osvrtne, novosti iz medicine, prikaze knjiga, prikaze znanstvenih skupova, pisma uredništvu i drugo.

Prihvaćanje kategoriziranih članaka za objavljivanje obvezuje autora da isti članak ne smije objaviti na drugom mjestu bez dozvole uredništva časopisa koji je članak prihvatio, uz podatak gdje je prvi puta članak objavljen.

Svi radovi šalju se na adresu *Infektološki glasnik*, Zagreb, Mirogojska 8.

Upute autorima u skladu su s tekstom – International Committee of Medical Journal Editors. Uniform Requirements for Manuscripts Submitted to Biomedical Journals. Ann Intern Med 1988;108:258–65 i odgovaraju uputama autorima u *Liječničkom vjesniku*, odakle su i preuzete.

1. Tekst članka

Čitav rad, uključujući sve priloge treba poslati u triplikatu (uz original, drugi primjerci slika i tablica mogu biti fotokopije). Rad mora biti tipkan dvostrukim proredom, tako da na jednoj stranici bude najviše 30 redaka; s lijeve strane valja ostaviti bijeli rub širok oko 4 cm. Pregledni članci i originalni radovi mogu imati do 15 tipkanih stranica, a prikazi bolesnika do 8 stranica sa svim prilogima. Radovi moraju imati sljedeći sadržaj:

1.1. Naslov članka na hrvatskom i engleskom jeziku treba biti tipkan na posebnom listu papira s imenom i prezimenom autora. Ispod toga treba navesti točan naziv ustanove u kojoj je rad izvršen. Na dnu stranice treba napisati adresu autora na kojeg se Urednički odbor može obraćati, a koja se kasnije objavljuje u članku.

Potrebno je također da autori sugeriraju skraćeni naslov članka do 40 slova, koji će se kao tekući naslov tiskati na stranicama na kojima je rad objavljen.

1.2. Sažetak se prilaže na posebnom papiru, a ne smije biti duži od 150 riječi. Mora sadržavati sve bitne činjenice iznesene u radu: svrhu rada, metodu, bitne rezultate s brojčanim podacima, osnovne zaključke.

1.3. Sažetak na engleskom jeziku piše se također na posebnom papiru. On sadrži i naslov članka na engleskom jeziku. Neprevedene ili loše prevedene sažetke uredništvo će dati na popravak ili prijevod lektoru engleskog jezika na autorov trošak. Mogu se, dakle, slati i neprevedeni sažeci.

1.4. Ključne riječi. Na listu papira koji sadrži hrvatski odnosno engleski sažetak ispod teksta valja napisati 2 do 5 ključnih riječi koje su bitne za brzu identifikaciju i klasifikaciju sadržaja rada.

1.5. Uvod je kratak i jasan prikaz problema i svrhe istraživanja. Kratko se spominju radovi koji su u izravnoj vezi s problemom što ga prikazuje članak.

1.6. Metode koje su u radu primijenjene prikazuju se kratko, ali dovoljno da se čitaocu omogući ponavljanje opisanog istraživanja. Metode poznate iz literature ne opisuju se, nego se navodi izvorni literaturni podatak. Lijekovi se navode generičkim imenom.

1.7. Rezultate treba jasno i precizno prikazati. Značajnost rezultata potrebno je statistički obraditi. Treba se služiti SI jedinicama.

1.8. Rasprava i zaključci. Svrha rasprave jest tumačenje rezultata i njihova usporedba s postojećim značajnijim spoznajama na tom području iz čega mogu proizaći jasni zaključci.

1.9. Za sve autore treba na posebnom papiru navesti akademski stupanj te naziv i adresu ustanove gdje rade.

2. Tablice i slike

Rad treba popratiti razumnim brojem slika i tablica; treba priložiti samo reprezentativne ilustracije koje dokumentiraju rad.

Naslovi tablica, opisi slika te tekstualni dio tablica i slika moraju biti dvojezični, na hrvatskom i engleskom jeziku.

2.1. Tablice. Svaka se tablica piše na posebnom listu papira, mora imati svoj redni broj koji je povezuje s tekstom, i naslov. U tablicama valja izbjegavati okomite naslove stupaca. Umjesto njih mogu se upotrijebiti rimske brojke ili velika slova kojima se označava svaki pojedini stupac, a objašnjavaju se legendama na dnu tablice. U tablicama se ne smiju upotrebljavati kratice osim uobičajenih mjernih jedinica.

2.2. Slike. Svaka slika također ima svoj redni broj prema redosljedu kojim se pojavljuje u tekstu. Opisi slika – legende – tiskaju se na posebnom listu papira, također prema svom rednom broju.

Prilažu se crno-bijele fotografije na sjajnom papiru. Na poledini slike treba olovkom napisati njezin broj te naslov rada bez imena autora ili na stražnju stranu slike nalijepiti etiketu s istim podacima. Također treba označiti vrh slike. Preporučuje se bitna mjesta na slikama označiti strelicama (Letraset, npr.). Bolesnicima na slikama oči valja prekriti crnom trakom da se ne mogu identificirati.

Crteži se izrađuju tušem na bijelom papiru ili paus papiru i prilažu se u originalu (ne njihove fotografije, niti fotokopije). Slova i znakovi moraju biti jasni, jednake jačine, proporcija koja će smanjivanjem u tisku dopuštati da svaki podatak ostane dovoljno jasan.

Samo uz kopije rada mogu se priložiti fotokopije tablica i slika.

Reprodukciju slika i tablica iz drugih izvora potrebno je popratiti dozvolom njihova izdavača i autora.

3. Popis literature

Piše se na posebnom papiru, s rednim brojevima prema redosljedu kojim se citat pojavljuje u tekstu (prva referenca u članku nosi broj [1]). Treba navesti sve autore citiranog rada.

Literatura se citira na slijedeći način:

Članak u časopisu (navedite sve autore ako ih je 6 ili manje; ako ih je 7 ili više, navedite prva tri i dodajte: i sur.):

Golubić D, Rapić D, Breitenfeld V. Neka klinička, dijagnostička i terapijska zapažanja o humanoj trihinelozu. *Liječ Vjesn* 1985;107:11–4.

Zajednički autor

The Royal Marsden Hospital Bone-Marrow Transplantation Team. Failure of Syngeneic Bone-Marrow Graft without Preconditioning in Post-Hepatitis Marrow Aplasia. *Lancet* 1977;2:242–4.

Bez autora

Anonimno. Coffee Drinking and Cancer of the Pancreas [Editorial]. *Br Med J* 1981;283:628.

Suplement časopisa

Lundstrom I, Nylander C. An Electrostatic Approach to Membrane Bound Receptors. *Period Biol* 1983;85 (suppl 2):53–60.

Časopis označen prema broju

Seaman WB. The Case of the Pancreatic Pseudocyst. *Hosp Pract* 1981;16(Sep):24–5.

Knjige i monografije, autor(i) pojedinci

Eisen HN. Immunology: an Introduction to Molecular and Cellular Principles of the Immune Response. 5. izd. New York: Harper and Row, 1974:406.

Urednik

Dausset J, Colombani J, ur. Histocompatibility Testing 1972. Copenhagen: Munksgaard, 1973:12–8.

Poglavlje u knjizi

Weinstein L, Swartz MN. Pathogenic Properties of Invading Microorganisms. U: Sodeman WA Jr, Sodeman WA, ur. Pathogenic Physiology: Mechanism of Disease. Philadelphia: W B Saunders, 1974: 457–72.

Zbornik radova

DuPont B. Bone Marrow Transplantation in Severe Combined Immunodeficiency with an Unrelated MLC Compatible Donor. U: White HJ, Smith R, ur. Proceedings of the Third Annual Meeting of the International Society for Experimental Haematology. Houston: International Society for Experimental Haematology, 1974:44–6.

Monografija u seriji

Hunninghake GW, Gadek JE, Szapiel SV, i sur. The Human Alveolar Macrophage. U: Harris CC ur. Cultured Human Cells and Tissues in Biomedical Research. New York: Academic Press, 1980:54–6. (Stoner GD, ur. Methods and Respectives in Cell Biology; vol 1).

Publikacije agencija, društava itd.

Ranofsky AL. Surgical Operations in Short-stay Hospitals: United States – 1975. Hyattsville, Maryland: National Centre for Health Statistics, 1978; DHEW publication no. (PHS) 78–1785. (Vital and health statistics; series 13; no 34).

Disertacija ili magisterij

Cairns RB. Infrared Spectroscopic Studies of Solid Oxygen. Berkeley, California: University of California, 1965. 156 str. Disertacija.

Drugi članci, novinski članak

Martinović S. Dnevno boluje sto tisuća zaposlenih. *Vjesnik* 1985 Feb 19:5 (col 1).

Članci iz magazina (periodičnih časopisa)

Wallis C. Chlamydia: the Silent Epidemic. *Time* 1985 Feb 4:33.

Časopise treba prikazivati skraćenicom koju upotrebljava Index Medicus.

U popratnom pismu prvi autor potvrđuje da su rukopis vidjeli i odobrili svi autori, da isti tekst nije već objavljen ili prihvaćen za tisak u drugom časopisu ili knjizi. Za reprodukciju slika i tablica iz drugih časopisa ili knjiga treba imati dozvolu izdavača i autora.

Prispjele radove Urednički odbor šalje dvojici recenzenata anonimno.

Ako recenzent predlaže izmjene ili dopune, kopija recenzije, bez imena recenzenta, dostavlja se autoru radi njegove konačne odluke i ispravka teksta.

Uredništvo ne mora radove objavljivati onim redom kojim pristižu. Izneseni stavovi predstavljaju mišljenje autora.

Rukopisi se ne vraćaju.

Sadržaj Infektološkog glasnika može se reproducirati uz navod »preuzeto iz Infektološkog glasnika«.